

УКРАЇНА
СТОРОЖИНЕЦЬКА РАЙОННА РАДА
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

59000, м. Сторожинець Чернівецької області, вул. Чернівецька, 6а, тел. 2-14-36 stor_rada@cv.ukrtel.net

Вих.№ 103 від 01.03.2018 р.

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.

народному депутату України
Рибаку І.П.

Шановний Андрію Володимировичу!

На Ваш лист за вих.№11/10-262 від 09.02.2018 року, щодо розгляду депутатського запиту Рибака І.П. по вирішенню питання відновлення аптечного пункту в с.Комарівці, Сторожинецького району повідомляємо.

ФАПи та амбулаторії є центрами сільської медицини. На них покладені обов'язки надавати первинну, медичну допомогу та по можливості забезпечувати сільське населення лікарськими засобами. Тому при них і були створені аптечні пункти. На жаль, деякі з них, в тому числі в с.Комарівці, припинили своє існування по об'єктивним причинам.

Відповідно до Ліцензійних умов, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.XI.2016р. №929 у сільській місцевості у разі відсутності аптеки або структурного підрозділу аптеки роздрібна торгівля лікарськими засобами за переліком, установленим МОЗ, здійснюється у приміщеннях фельдшерських, фельдшерсько-акушерських пунктів, сільських, дільничних лікарень, амбулаторій працівниками цих закладів, які мають медичну освіту, на підставі договорів, укладених з ліцензіатом, що має ліцензію на роздрібну торгівлю лікарськими засобами.

Враховуючи, що всі аптеки, які працюють на теренах району мають ліцензії на торгівлю лікарськими засобами, то такі угоди можуть укладатись як з приватними аптеками так і з комунальними.

Процес реалізації лікарських засобів через комунальні аптеки, які є юридичними особами, досить затратний та проблемний, хоча до минулого року такий відпуск фельдшерсько-акушерським пунктам (ФАПам) та амбулаторіям проводився через ЦРА (Центральну районну аптеку) №23, засновником якої є районна рада.

В нашому районні діють 16 ФАПів та 19 сільських лікарських амбулаторій, тобто існують 35 місць реалізації лікарських засобів. Орієнтовно витрати аптеки на рік для виконання податкового законодавства, за нашими розрахунками становитимуть 105700 грн. А якщо реалізація в рік перевищує 75 тис. грн., то суб'єкт повинен придбати касовий апарат, що разом з обслуговуванням ще більше збільшує витрати.

Наказом МОЗ України № 495 від 27.09.2005 року, затверджено мінімальний обов'язковий асортимент лікарських засобів і виробів медичного призначення для ФАПів. Вартість медикаментів, хоча б по одній упаковці, відповідно до цього переліку становить 2500 грн. Але якщо сформувати не мінімальний асортимент, а такий що за даними завідувачів ФАПів задовольнятиме потреби сільського мешканця, то вартість товарного залишку становитиме 15-20 тис.грн. Для забезпечення товарним залишком 35 місць реалізації у сільській місцевості району необхідно залучити кошти в сумі 700 тис. грн. Наша комунальна аптека не має такої фінансової можливості.

Практика доводить, що оскільки товар взято під реалізацію, то працівники безвідповідально ставляться до формування оптимального асортименту, дотримання умов належного зберігання, контролю за термінами придатності своєчасного розрахунку за проданий товар, що завдає додаткових збитків.

Причиною призупинення відпуску ліків стало недотримання всіх вимог податкового та бухгалтерського законодавства зі сторони таких закладів та неможливості проведення контролю за дотриманням вимог щодо зберігання та реалізації лікарських засобів. Зокрема, при відпуску ліків населенню медичний працівник ФАПу чи амбулаторії повинен вести книгу обліку розрахункових операцій та видавати клієнтам квитанції на придбані ліки. Дані книги реєструються в ДФС, зі сторони яких ведеться контроль за правильністю їх ведення. Так як медичні працівники ФАПів та амбулаторій не є штатними працівниками аптеки всю відповідальність за ведення розрахункових книг та видачу квитанцій покладається на юридичну особу, тобто на аптеку.

Лікарські засоби видавались ФАПам та амбулаторіям під реалізацію, тобто на певний період, за який медичний працівник мав здати виручку в аптеку. Дані терміни не дотримувались, утворились значні заборгованості, що призвело до проблем зі сплатою ПДВ та реєстрацією податкових накладних. Відповідно до законодавства при відпуску ліків ЦРА має проводити нарахування та сплату ПДВ до бюджету. Тому, в подальшому відпуск лікарських засобів ФАПам та амбулаторіям можливий тільки при готівкових розрахунках за них при їх отриманні з аптеки.

Крім того, відпуск ліків медичним працівникам ФАПів та амбулаторій під реалізацію неможливий без укладання договору про матеріальну відповідальність. Знову ж таки, укласти такі договори неможливо бо вони не є штатними працівниками аптеки.

На жаль, відпуск товару під реалізацію призводив до безвідповідального відношення медичних працівників ФАПів та амбулаторій до формування оптимального асортименту, дотримання належного зберігання ліків, контролю за термінами придатності, своєчасного розрахунку за проданий товар, що завдавало значних збитків ЦРА.

Проаналізувавши ситуацію з відпуском лікарських засобів на ФАПи та амбулаторії в нашому районі в рамках дотримання чинного податкового

законодавства та вивчивши досвід роботи в цьому напрямку декількох регіонів України з метою забезпечення сільського населення лікарськими засобами ЦРА №23 розробила тристоронню угоду про спільну діяльність.

Даний договір передбачає домовленість між трьома сторонами, а саме ЦРА №23, яка буде відпускати лікарські засоби, ЦПМСД (центр первинної медико-санітарної допомоги) в підпорядкуванні якого перебувають ФАПи та амбулаторії, який буде здійснювати нагляд за даною діяльністю та сторона третя – медичний працівник, який буде отримувати ліки та проводити їх відпуск населенню. По даній угоді оплата за ліки буде проводитись при безпосередньому їх отриманні з аптеки, що дасть можливість вчасно нарахувати ПДВ та провести його сплату. Відпуск ліків буде здійснюватись з певною знижкою в порівнянні з роздрібними цінами, що дасть можливість зацікавити медичного працівника в його реалізації. По аналогічному договору працюють аптеки Волинської області.

Враховуючи вищевикладене ЦРА №23, як комунальна аптека, після підписання договорів про спільну діяльність зможе проводити відпуск лікарських засобів ФАПам та амбулаторіям нашого району, в тому числі і амбулаторії сімейної медицини с.Комарівці. Це, на сьогоднішній день, є чи не єдиним варіантом вирішення проблеми із забезпеченням ліками сільського населення.

З огляду на зазначене, для виправлення ситуації, вирішення існуючих проблем в забезпеченні сільського населення ліками нами пропонується:

- 1) внести зміни до Податкового Кодексу України, а саме – звільнити аптечні пункти від ведення книг обліку розрахункових операцій, розрахункових квитанцій, реєстру виданих податкових накладних за кожен день продажу (7% ПДВ на лікарські засоби та 20% ПДВ на вироби медичного призначення та біологічні активні добавки);

- 2) як інвестицію залучити обігові кошти медичних працівників ФАПів та амбулаторій. З цією метою дозволити винятково у зазначених медичних

закладах проводити роздрібну реалізацію медикаментів їх працівниками, які мають медичну освіту і зареєстровані як фізичні особи-підприємці;

3) поставити всі аптеки як комунальної так і приватної форми власності в однакові умови роботи. В нашому районі на сьогодні працює 25 приватних аптек, з них 8 іногородні та на жаль жодна з них не працює по державних програмах «Доступні ліки», «Цукровий діабет», не займаються виготовленням ліків в умовах аптеки, не обслуговують пільгову категорію населення, лікувальні заклади та бюджетні установи. А могли би і відкрити аптечні пункти при ФАПх та амбулаторіях, оскільки працюють по спрощеній системі оподаткування, не ведуть книгу обліку розрахункових операцій, розрахункові квитанції (до 1 млн. грн. реалізації) та не є платниками податку на додану вартість.

Для прискорення вирішення цього питання необхідно створити робочу групу у складі представників Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я, МОЗ України, Державної фіскальної служби України, Держлікслужби, Фармацевтичної палати України та встановити чіткі терміни створення проектів змін до існуючого законодавства.

Упровадивши запропоновані зміни до законодавства, ми покращимо доступ сільського населення до лікарських засобів і виробів медичного призначення із врахуванням існуючих хронічних захворювань мешканців конкретних населених пунктів, сезонних недуг, у тому числі епідемій. Забезпечуватимуться належні умови зберігання ліків, простіше здійснюватиметься контроль за їхньою якістю. Легалізація та забезпечення прозорості підприємницької діяльності з роздрібною торгівлю лікарськими засобами у сільській місцевості унеможливають порушення і зловживання, поліпшать матеріальний стан медичних працівників сільської медицини.

**З повагою,
голова районної ради**

І.Лосік